

[Начало](#) > ... > [Вашите Права](#) > [Обвиняеми \(наказателни Производства\)](#) > Моите права по време на процеса

Моите права по време на процеса

А. Къде ще се проведе съдебният процес?

Ако предмет на наказателното производство е престъпление или множество престъпления, което се наказва с лишаване от свобода до 5 години, съдебният процес се провежда в районен съд (*Eparchiako Dikastirio*) и делото се разглежда от съдебен състав от един съдия. Моля, имайте предвид, че при получаване на писмено одобрение от главния прокурор (*Genikos Eisaggeleas*) районните съдилища могат да разглеждат дела за престъпления, които се наказват с лишаване от свобода над 5 години.

Когато престъплението се наказва с лишаване от свобода над 5 години, делото се разглежда от наказателен съд (в състав от трима съдии).

Б. Могат ли обвиненията да бъдат променяни? Ако това е така, с какви права на информация се ползвам в това отношение?

Обвиненията могат да бъдат променяни в началото и в хода на съдебния процес. В членове 83, 84 и 85 от Наказателнопроцесуалния кодекс (глава 155) е предвидена процедурата за промяна на обвиненията и са посочени правата на обвиняемите.

83.(1) Ако на даден етап от съдебната фаза на основата на представени доказателства съдът установи материалноправен или формален порок в обвинителния акт или в обвинителния акт, внесен пред наказателния съд, той може да излезе с постановление за промяна на обвинителния акт или на обвинителния акт, внесен пред наказателния съд, като по своя преценка даде инструкции за изменение или замяна на последния или добавяне на нови обвинения към него с цел да се отразят фактите по делото.

(2) Когато в обвинителен акт или в обвинителен акт, внесен пред наказателен съд, се нанасят подобни промени, постановлението, в което те са описани, се посочва в обвинителния акт или в обвинителния акт, внесен пред наказателен съд, и тези документи се третират като заведени с вече нанесените промени за целите на съответното производство.

84.-(1) При нанесени промени в обвинителен акт или обвинителен акт, внесен пред наказателен съд, в съответствие с член 83 съдът незабавно призовава обвиняемия да представи защита и да заяви дали има готовност да бъде съден във връзка с изменения обвинителен акт или обвинителен акт, внесен пред наказателен съд.

(2) Ако обвиняемият заяви, че няма готовност, съдът разглежда представените аргументи за това. Ако съдът прецени, че незабавното възобновяване на производството няма вероятност да окаже отрицателно въздействие върху защитата на обвиняемия или работата на прокурора по делото, той може да нареди процесът да продължи, като измененият обвинителен акт или измененият обвинителен акт, внесен пред наказателен съд, се ползва със силата на първоначалния такъв.

(3) Ако съдът сметне, че измененият обвинителен акт или измененият обвинителен акт, внесен пред наказателния съд, поражда вероятност незабавното възобновяване на производството да окаже отрицателно въздействие върху защитата на обвиняемия или работата на прокурора, съдът може да разпорежи да се образува ново производство или да отложи разглеждането на делото за период, който сметне за необходим.

(4) Ако съдът нанесе промени в обвинителен акт или в обвинителен акт, внесен пред наказателен съд, след началото на съдебния процес, показанията, които вече са дадени в хода на делото, могат да се ползват, без да е необходимо ново заседание. Въпреки това се допуска страните да искат повторно даване на устни показания, да призовават повторно свидетели, които вече са дали показания, и да задават въпроси на посочени от тях свидетели или на други свидетели във връзка с въпросните промени.

85.(1) Ако се докаже само част от обвинителния акт или обвинителния акт, внесен пред наказателен съд, и тази част е съставомерна, съдът може да постанови обвиняемият да получи наказание за престъплението, което е доказано, че е извършил, без да се налага промяна на обвинителния акт или обвинителния акт, внесен пред наказателния съд.

(2) Ако на дадено лице е повдигнато обвинение в извършване на престъпление, лицето може да бъде осъдено за опит да извърши това престъпление, без да се налага промяна на обвинителния акт или обвинителния акт, внесен пред наказателния съд.

(3) Ако се установи, че дадено лице е извършило деяние с цел извършване на престъплението, за което му е повдигнато обвинение, и ако извършването на деянието с горния умисъл е съставомерно, въпреки че на лицето не е повдигнато обвинение за това престъпление, то може да бъде осъдено за него, без да се налага промяна на обвинителния акт или обвинителния акт, внесен пред наказателния съд.

(4) Ако след разглеждане на делото съдът сметне, че представените показания доказват, че обвиняемият е извършил едно или повече престъпления, които не са посочени в обвинителния акт или в обвинителния акт, внесен пред наказателен съд, и за които обвиняемият не може да бъде наказан, без да се налага промяна в обвинителния акт или обвинителния акт, внесен пред наказателен съд, както и ако сметне, че не би наложил на обвиняемия по-строго наказание от това, което следва да получи с оглед посоченото в обвинителния акт и обвинителния акт, внесен пред наказателен съд, и че следователно не съществува вероятност за отрицателно въздействие върху защитата на обвиняемия, съдът може да разпорежи едно или повече обвинения да бъдат включени в обвинителния акт или обвинителния акт, внесен пред наказателния съд, във връзка с гореспоменатите престъпления и да се произнесе по тях, като обвиненията се третират като част от първоначалния обвинителен акт или обвинителен акт, внесен пред наказателен съд.

V. С какви права се ползвам по време на съдебните заседания?

i. Изисква ли се да присъствам на съдебните заседания? При какви условия мога да не присъствам на съдебните заседания?

Правото на обвиняемия да присъства на съдебните заседания е регламентирано в членове 12 и 30 на Конституцията на Република Кипър и в член 6 на Европейската конвенция за правата на човека. Освен това обвиняемият има задължение да присъства на съдебните заседания, освен ако причините за отсъствието му не са сред изключенията, предвидени в член 45, параграф 1 и член 63, параграф 3 от Наказателнопроцесуалния кодекс (глава 155).

Член 45, параграф 1:

Известно е, че съдия или, за съставите, определени от председателя на районния съд (*Eparchiako Dikastirio*) в общо разпореждане, секретар (*Protokollitis*) може да включи нарочен текст в призовката, с който освобождава обвиняемия от задължението да се явява лично; и

(а) допуска обвиняемият да се явява и да пледира чрез процесуалния си представител, в който случай обвиняемият може да се явява и да пледира по посочения начин.

Известно е, че ако обвиняемият е подведен под отговорност единствено в качеството си на директор или секретар на дадено дружество, но не са му повдигнати обвинения поименно, той няма задължение за лично явяване пред съда нито за да отговори на обвиненията, нито на какъвто и да бил друг етап (с изключение на устните състезания), но има право да бъде представляван от адвокат;

(б) допуска, ако обвиняемият желае да признае вината си, последният да направи това чрез писмена

реплика, изпратена до съда, надлежно заверена и подпечатана от секретар или сержант (*lochias*), полицейски служител или старши полицейски служител по силата на Закона за полицейските органи, служител по заверката по силата на Закона за служителите по заверката или практикуващ юрист по силата на Закона за адвокатурата, който ползва своя собствен печат за целта и ясно посочва името и адреса си, или общностен ръководител (*koinotarchis*) и придружена от призовката, във връзка с която се представя репликата, като в този случай репликата се приема за самопризнание за целите на производството.

63.-(1) Обвиняемият има право да присъства на съдебните заседания в хода съдебния процес, при условие че поведението му е благопристойно.

(2) Ако поведението на ответника не е благопристойно, по своя преценка съдът може да разпорежи извеждането му от съдебната зала и задържането му, след което да възобнови хода на заседанието в негово отсъствие,

като предприеме достатъчни според него организационни мерки, за да може обвиняемият да получи информацията относно всичко, произтекло в съдебната зала, и да подготви защитата си.

(3) Ако сметне за уместно, съдът може да допусне обвиняемият да остане извън съдебната зала в хода на целия процес или част от него при определени условия.

Съгласно кипърската съдебна практика процесът може да протече в отсъствието на ответника, когато това е в интерес на правораздаването.

ii. С какви права се ползвам относно достъпа до устен превод и писмен превод на документи?

Правото на устен превод е закрепено както в Конституцията на Република Кипър, така и в Закона за устния и писмения превод в наказателното производство от 2014 г. (Закон 18(I)/2014). Освен това правото на устен превод е предвидено и съгласно член 65 от Наказателнопроцесуалния кодекс (глава 155).

В член 12, параграф 5, букви а) и д) от Конституцията се предвижда, че:

Всяко лице, обвинено в извършването на престъпление, се ползва най-малко със следните права:

(а) да получи незабавно и подробно уведомление на език, който разбира, относно характера на повдигнатите обвинения и причините за тях;

(д) да ползва помощ от устен преводач безплатно, ако не е в състояние да разбира или не говори езика на производството.

В член 30, параграф 3 от Конституцията се предвижда, че всеки обвиняем има право да ползва помощ от устен преводач безплатно, ако не е в състояние да разбира или не говори езика на производството.

В Закона за устния и писмения превод в наказателното производство от 2014 г. (Закон 18(I)/2014) се предвиждат следните права:

Право на устен превод

4.-(1) Компетентният орган осигурява незабавно устен превод на заподозрян или обвиняем, който не говори и/или не разбира езика на наказателното производство, в хода на наказателното производство пред разследващите и съдебните органи, включително по време на разпит от полицията, по време на всички съдебни заседания и на всички необходими междинни изслушвания.

(2) В съответствие с член 11 от Закона за европейската заповед за арест и процедурите за екстрадиция на издирвани лица между държавите — членки на Европейския съюз, съдебният орган, отговорен за изпълнението на европейска заповед за арест, осигурява незабавно устен превод на всяко издирвано лице, което не говори и/или не разбира езика на съответното наказателно производство.

(3) Когато горното е необходимо за гарантиране на правото на справедлив съдебен процес, компетентният орган осигурява устен превод с цел контакт между заподозряното лице, обвиняемия и/или издирваното лице и неговия адвокат, при условие че последните са в пряка връзка с разпити и/или съдебни заседания в хода на наказателното производство, и/или с изпълнението на европейска заповед за арест, и/или с подаването на жалба и/или на други процесуални молби, включително молба за определяне на гаранция.

(4) По силата на настоящия член устният превод:

(а) се предоставя на родния език на заподозряното лице, обвиняемия или издирваното лице или на всякакъв друг език, който лицето говори и/или разбира; и

(б) включва всякакви необходими допълнителни услуги, например ползване на жестомимичен език, целящи да се удовлетворят потребностите на заподозрените лица, обвиняемите и издирваните лица, които изпитват слухови и/или говорни затруднения.

(5) Компетентният орган проверява по подходящ начин дали заподозряното лице, обвиняемият или издирваното лице говори и разбира езика на наказателното производство или производството за изпълнение на европейската заповед за арест и дали има нужда от помощта на устен преводач.

(6) Устният превод, предвиден по настоящия член, трябва да бъде с качество, достатъчно за гарантиране на правото на справедлив съдебен процес, и по-конкретно трябва да осигурява на заподозряното лице, обвиняемия или издирваното лице възможност да разбира делото, водено срещу него, и да упражнява правото си на защита. За целта компетентният орган обръща специално внимание на особеностите на контактите, осъществявани с помощта на устен преводач.

(7) Когато е необходимо, компетентният орган може да осигури предоставянето на устен превод чрез използване на комуникационни технологии, като видеоконферентна връзка, телефон и/или интернет, освен ако физическото присъствие на устен преводач не е необходимо за гарантиране на справедлив съдебен процес.

(8) С цел по-ефективно прилагане на параграф 5 процедурата или механизмът за установяване дали заподозряното лице, обвиняемият или издирваното лице говори или разбира езика на наказателното производство или производството за изпълнение на европейската заповед за арест може се регламентира посредством нарочни правила.

Право на писмен превод

5.(1) За да осигури възможност на заподозряното лице или обвиняемия да упражнява правото си на защита и за да гарантира справедлив съдебен процес, в разумен срок компетентният орган предоставя на заподозряното лице или обвиняемия, който не разбира езика на съответното наказателно производство, писмен превод на всички документи от съществено значение.

(2) За целите на настоящия Закон документите от съществено значение включват:

(а) при всички дела: заповедта за арест и/или задържане, обвинителния акт и всяко съдебно решение и определение, което има отношение към производството; и

(б) всякакви други документи, за които компетентният орган прецени, че са от съществено значение, които се предоставят в превод или служебно, или след мотивирано искане от страна на заподозряното лице, обвиняемия или адвоката на заподозряното лице или обвиняемия.

(3) Компетентните органи нямат задължение да осигуряват писмен превод на части от документи от съществено значение, които нямат отношение към предоставянето на възможност на заподозрените лица или на обвиняемите да се запознаят с делото, водено срещу тях.

(4) С цел осигуряване на справедлив съдебен процес при производство за изпълнение на европейска заповед за арест в разумен срок компетентният орган предоставя писмен превод на европейската заповед за арест на всяко лице — обект на такова производство, което не разбира езика, на който е изготвена или преведена европейската заповед за арест от издаващата държава членка.

(5) Без да се засягат разпоредбите на параграфи 1, 2 и 4, вместо писмен превод компетентният орган може да предостави устен превод и/или устно резюме на документите от съществено значение, при условие че устният превод и/или устното резюме не накърнява справедливостта на производството.

(6) Заподозряното лице, обвиняемият или издирваното лице има право да се откаже от правото да получи писмения и/или устния превод и/или устното резюме, предвидени по настоящия член, при условие че на компетентния орган се предоставят достатъчни доказателства, че:

(а) съответното лице е получило преди това правен съвет и/или е напълно запознато по друг начин с последствията от този отказ; и

(б) отказът е еднозначен и даден доброволно.

(7) Писменият и/или устният превод и/или устното резюме, предвидени по настоящия член, се предоставят на родния език на заподозряното лице, обвиняемия или издирваното лице или на всякакъв друг език, който лицето говори и/или разбира.

(8) Писменият и/или устният превод и/или устното резюме, предвидени по настоящия член, трябва да бъдат с качество, достатъчно за гарантиране на правото на справедлив съдебен процес, и по-конкретно трябва да осигуряват на заподозряното лице, обвиняемия или издирваното лице възможност да разбира делото, водено срещу него, и да упражнява правото си на защита.

В член 65, параграф 1 от Наказателнопроцесуалния кодекс (глава 155) се предвижда, че:

Ако показания се дават на език, който обвиняемият не разбира, и последният присъства на съответното съдебно заседание, устен преводач предоставя на обвиняемия превод на език, който той разбира, ако съдебното заседание е открито.

Смята се, че когато обвиняемият е представяван от защитник, при условие че последният даде съгласието си, може да не се предоставя устен превод.

(2) Когато документи са предоставени като официални доказателства, по своя преценка съдът нарежда каква част от тях следва да бъдат преведени устно.

iii. Имам ли право на адвокат?

Съгласно член 12^а от Конституцията на Република Кипър:

Всяко лице, обвинено в извършването на престъпление, се ползва най-малко със следните права:

(в) да организира своята защита самостоятелно или чрез адвокат по свой избор или, ако не е в състояние да заплаща адвокатски услуги, да му се предостави безплатна правна помощ, ако по този начин се гарантира справедлив процес.

В член 30, параграф 3 от Конституцията се предвижда, че:

Всички лица имат право на:

(г) защитник по свой избор и получаване на безплатна правна помощ, ако по този начин се гарантира справедлив процес, както и по закон.

Освен това в съответствие със Закона за правната помощ (Закон 165(I)/2002), ако условията, предвидени в закона, са налице, обвиняемият има право на адвокат по свой избор и безплатна правна помощ в хода на съдебния процес.

iv. С какви други процесуални права следва да съм наясно (например явяване на заподозрени лица пред съда)?

Явяване на обвиняем пред съда

Ако в хода на бързо производство обвиняем не се яви в посоченото време и ако се представят доказателства, че му е връчена призовка, съдът може да започне гледане на делото и да постанови решение в отсъствието на обвиняемия или, ако сметне за необходимо, да отложи гледането на делото и да издаде заповед за арест на обвиняемия.

Известно е, че съдия или, за съставите, определени от председателя на районния съд (*Eparchiako Dikastirio*) в общо разпореждане, секретар (*Protokollitis*) може да включи нарочен текст в призовката, с който освобождава обвиняемия от задължението да се явява лично; и

(а) допуска обвиняемият да се явява и да пледира чрез процесуалния си представител, в който случай обвиняемият може да се явява и да пледира по посочения начин;

(б) допуска, ако обвиняемият желае да признае вината си, последният да направи това чрез писмена реплика, изпратена до съда, надлежно заверена и подпечатана от секретар или сержант (*lochias*), полицейски служител или старши полицейски служител по силата на Закона за полицейските органи, служител по заверката по силата на Закона за служителите по заверката или практикуващ юрист по силата на Закона за адвокатурата, който ползва своя собствен печат за целта и ясно посочва името и адреса си, или общностен ръководител (*koinotarchis*) и придружена от призовката, във връзка с която се представя репликата, като в този случай репликата се приема за самопризнание за целите на производството.

Известно е, че ако обвиняемият е подведен под отговорност единствено в качеството си на директор или секретар на дадено дружество, но не са му повдигнати обвинения поименно, той няма задължение за лично явяване пред съда нито за да отговори на обвиненията, нито на какъвто и да бил друг етап (с изключение на устните състезания), но има право да бъде представляван от адвокат.

Отговор на обвиненията

Когато обвиняемият бъде призован да отговори на обвиненията, той може да отрече или признае вината си или да представи писмена защита, като отговорът му се протоколира от съда.

В писмената защита се изтъква някое от следните твърдения:

(а) Съдът, пред който обвиняемият е призован да отговори на обвиненията, няма компетентност, а друг съд има такава по отношение на обвиняемия или престъплението, във връзка с което са му повдигнати обвинения. Ако съдът приеме горното твърдение, следва да прехвърли делото на този съд в Република Кипър, който има компетентност по отношение на извършителя или съответното престъпление.

(б) Лицето вече е осъждано или е обявено за невиновно на основата на същите факти във връзка със същото престъпление.

(в) Лицето вече е помилвано във връзка с процесното престъпление.

Ако съдът прецени, че фактите, изложени от обвиняемия, не доказват твърдението или че твърдението е невярно, обвиняемият трябва да отговори на обвиненията.

Ако обвиняемият признае вината си и съдът разполага с достатъчно доказателства, че лицето разбира значението на своя отговор, съдът може да приключи делото, както би сторил, ако трябва да постанови съдебно решение по отношение на обвиняемия.

Ако обвиняемият не направи самопризнание, съдът започва да гледа делото. Ако обвиняемият откаже да отговори, не отговори незабавно или не е в състояние да отговори поради физическо увреждане, съдът предприема същите действия, които би предприел, в случай че обвиняемият не е направил самопризнание.

Г. Възможни наказания

Районните съдилища гледат дела във връзка с престъпления, които по закон се наказват с лишаване от свобода до 5 години, глоба до 85 000 EUR или и двете.

Наказателните съдилища (*Kakourgiodikeio*) гледат дела във връзка с престъпления, които по закон се наказват с лишаване от свобода над 5 години.

■ Последна актуализация: 02/03/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.